

YEM AMACIYLA İTHALİ İSTENEN GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ SYHT0H2 SOYA ÇEŞİDİ VE ÜRÜNLERİ İÇİN BİLİMSEL RİSK DEĞERLENDİRME RAPORU

Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi, uluslararası resmi rapor ve bilimsel çalışmalar üzerinde yürüttüğü incelemelere dayanarak (EFSA, FAO, ILSI, OECD vb.) aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır. Bilimsel Komite, GD SYHT0H2 soya çeşidinin yem olarak kullanım amacıyla ithal edilmesinin potansiyel risklerini değerlendirmiştir. GD SYHT0H2 soya çeşidine biyoteknolojik yöntemlerle aktarılan genlerin yapısı, DNA dizilimi, promotör ve terminatör bölgeleri, ekstra DNA dizileri ve gen aktarım yöntemi ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu çeşit ile ilgili bilimsel araştırmaların sonuçları (alerjik ve toksik etki analizleri, genetik modifikasyonun kararlılığı, morfolojik ve agronomik özellikler, hedef ve hedef dışı organizmalara etkisi, abiyotik çevre ve biyojeokimyasal çevrimlerle etkileşim potansiyeli), risk değerlendirmesi yapan çeşitli kuruluşların görüşleri (EFSA, OECD vb.), başvuru dosyasında bulunması gereken dokümanlar ve farklı ülkelerde uzun süreli üretim ve tüketim durumları göz önünde bulundurulmuştur. Ayrıca söz konusu GD soya çeşidiyle ilgili hayvan besleme verileri incelenerek, yem olarak kullanımı sonucu ortaya çıkabilecek riskler değerlendirilmiştir. İlave olarak, bu soya çeşidinin ülkemizde kazara yayılması durumunda oluşabilecek tarımsal ve çevresel riskler de göz önünde bulundurulmuştur.

Sonuç olarak yukarıdaki bilgi ve veriler özetlendiğinde:

- Aktif maddesi mesotrion ile diğer HPPD inhibe eden herbisitlere ve glufosinat amonyuma karşı tolerans sağlayan yulaf ve *S. viridochromogenes* bakterisi kökenli AvHPPD-03 ve PAT proteinini ifade eden GD SYHT0H2 soya çeşidi *A. tumefaciens* aracılı transformasyon ile geliştirilmiştir.
- Moleküler karakterizasyon verileri yem güvenliği açısından bir risk oluşturmamaktadır.
- Ayrıca GD SYHT0H2 soya ve GD olmayan çeşit ile içerik, agronomik ve fenotipik açılardan karşılaştırıldığında eşdeğer oldukları anlaşılmıştır.
- GD SYHT0H2 soya çeşidinde yeni ifade edilen AvHPPD-03 ve PAT proteinleri toksisite ve alerjenisite bakımından bir risk oluşturmamaktadır.

- GD SYHT0H2 soyadan elde edilecek yemlerin hayvan besleme açısından geleneksel ve GD olmayan soya çeşitlerinden elde edilen yemler ile eşdeğer olduğu görülmüştür.
- GD SYHT0H2 soya çeşidindeki rekombinant DNA'nın hedef ve hedef dışı organizmalarla, abiyotik çevre ve biyojeokimyasal çevrimlere ilişkin herhangi bir etkileşim potansiyeli olmayacağı ve çevresel bir risk yaratmayacağı anlaşılmıştır.

Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi SYHT0H2 soya çeşidi ve ürünlerinin yem olarak ithal edilmesinin ve kullanılmasının bir risk oluşturmayacağına oy birliği ile karar vermiştir.